

Νεκρολογία Obituary

Ανδρέας Ι. Παράσχος

(1931–2012)

*Καθηγητής Ψυχιατρικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γενικός Αρχίατρος ε.α.,
τ. Πρόεδρος Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας (ΕΨΕ)*

Πέρασε ήδη ένας χρόνος από τότε που ο Ανδρέας Παράσχος έφυγε από κοντά μας και σύσσωμη η Ψυχιατρική Κοινότητα της Ελλάδας αισθάνεται φτωχότερη από την απουσία του. Η μνήμη του όμως παραμένει ανεξίτηλη στον νου και στην καρδιά μας.

Γεννήθηκε το 1931 στην κοινότητα Αχλαδοκάμπου Αργολίδος, όπου έτυχε της στοιχειώδους εκπαίδευσης (1937–1943). Φοίτησε στο γυμνάσιο Άργους (1943–1949) από το οποίο αποφοίτησε με άριστα. Το 1950 εισήχθη στη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή και ενεγράφη στην Ιατρική Σχολή του ΑΠΘ από όπου αποφοίτησε το 1956, λαβών τα πτυχία της Ιατρικής Σχολής του ΑΠΘ και της Στρατιωτικής Ιατρικής Σχολής ως ανθυπίατρος. Το 1964 απέκτησε την ειδικότητα του Νευρολόγου-Ψυχιάτρου.

Η φιλομάθειά του και η αγάπη του για την ιατρική τον οδήγησε στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και στην απόκτηση διδακτορικού διπλώματος με άριστα το 1971, και διατριβής επί Υψηλεσιίας το 1981. Το αστείρευτο ερευνητικό του ενδιαφέρον τον οδήγησε στην εκπαίδευση και μελέτη των βασικών Νευροεπιστημών, της Ψυχοβιολογίας-Ψυχοφαρμακολογίας (1987–1988), στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (National Institute of Health) του Υπουργείου Υγείας των ΗΠΑ στην Ουάσιγκτον.

Συνδύασε με άριστο τρόπο τη στρατιωτική του σταδιοδρομία με την ιατρική επιστήμη. Διετέλεσε Καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Πολέμου (1972–1975), διευθυντής Γραφείου Μελετών-Ερευνών, διευθυντής Υγειονομικού του Γενικού Επιτελείου Στρατού και εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Υγειονομικού στο Συμβούλιο Υγειονομικών του ΝΑΤΟ (EUROHEAD 1975–1977). Έλαβε στρατιωτικές διακρίσεις και ηθικές αμοιβές όπως οι ακόλουθες: Χρυσός Σταυρός Βασιλικού Τάγματος Γεωργίου Α' (1969), μετάλλιο Στρατιωτικής Αξίας (1970) και έπαινο Υπουργού Εθνικής Άμυνας (1976).

Το 1977, μετά από εικοσιένα έτη σταδιοδρομίας στον Στρατό Ξηράς, απεστρατεύθη με αίτησή του προκειμένου να ακολουθήσει Πανεπιστημιακή σταδιοδρομία στην έδρα της Β' Ψυχιατρικής και Νευρολογικής Κλινικής του ΑΠΘ με διευθυντή τον Καθηγητή Ι. Λογοθέτη και την αντίστοιχη Β' Ψυχιατρική Κλινική του Τομέα Νευροεπιστημών, όπως μετεξελίχθη στη συνέχεια η δομή και διάρθρωση των Πανεπιστημίων με την κατάργηση των εδρών και τη διαμόρφωση των τομέων.

Η συμβολή του στην οργάνωση και λειτουργία της Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής απέβη ουσιαστική καθώς διετέλεσε διευθυντής του Κοινοτικού Κέντρου Ψυχικής Υγείας Κεντρικού Τομέα Θεσσαλονίκης της Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής (1991–1994) και διευθυντής της ομώνυμης Κλινικής του ΑΠΘ (1996–1999) μέχρι τον Αύγουστο του 1999, οπότε συνταξιοδοτήθηκε λόγω ορίου ηλικίας.

Αφιέρωσε με ειλικρινή αλτρουισμό σημαντικό μέρος του πολύτιμου χρόνου του σε μεγάλο αριθμό νέων επιστημόνων που προσέφυγαν στις γνώσεις του και την αρωγή του. Επιτέλεσε σημαντικό εκπαιδευτικό έργο τόσο σε προπτυχιακό επίπεδο σε φοιτητές της Ιατρικής, όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο προς ειδικευόμενους ψυχιάτρους, καλύπτοντας βασικά γνωστικά αντικείμενα, όπως της Κλινικής Ψυχοπαθολογίας, της Κλινικής Ψυχοφαρμακολογίας και της Βασικής Ψυχοβιολογίας. Το συγγραφικό του έργο καλύπτει σημαντικά κεφάλαια σε καταξιωμένα συγγράμματα Νευρολογίας και Ψυχιατρικής, καθώς και πλήθος εργασιών που παρουσιάσθηκαν σε τοπικά εθνικά, διεθνή επιστημονικά συνέδρια και δημοσιεύθηκαν σε έγκυρα ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά.

Οι οργανωτικές του ικανότητες και η ακάματη εργατικότητα του αναδείχθηκαν με τη συμμετοχή του στην οργάνωση και λειτουργία πλείστων όσων Επιστημονικών Εταιρειών. Διετέλεσε ιδρυτικό μέλος της Πανελληνίας Εταιρείας Νευρολόγων, Ψυχιάτρων και Ιατροψυχολογικών Ερευνών (1963), της Νευρολογικής και Ψυχιατρικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος (1967), της Νευρολογικής και Ψυχιατρικής Εταιρείας Νοτιοανατολικής Ευρώπης (1975), μέλος του Διοικητικού της Συμβουλίου (1975–1983) και Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Κλάδου (1979–1981). Ιδρυτικό μέλος της Ψυχιατρικής Εταιρείας Ανατολικής Ευρώπης και Βαλκανίων, συντονιστής έκδοσης του περιοδικού "Neurologia et Psychiatria", επίσημου οργάνου της Νευρολογικής και Ψυχιατρικής Εταιρείας Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Εκεί όμως όπου με πάθος και ζήλο ανάλωσε χρόνο και εαυτό ήταν η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία, όπου υπήρξε: ιδρυτικό μέλος της (1986), πρώτος Αντιπρόεδρος (1987–1993) και Πρόεδρός της (1993–1997). Ανακηρύχθηκε τέλος επίτιμος Πρόεδρος της το 2008. Υπήρξε εκπρόσωπος της ΕΨΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ειδικών Ιατρών Κλάδου Ψυχιατρικής (1995–2008). Συμμετείχε ενεργά ως μέλος οργανωτικής επιτροπής σε πληθώρα Πανελληνίων και Διεθνών συνεδρίων.

Καθόλη τη διάρκεια της μακράς του θητείας, η παρουσία του υπήρξε ιδιαίτερα γόνιμη και καθοριστική στην πορεία της ΕΨΕ, αλλά και στην πορεία των γενικότερων τεκταινομένων στον χώρο της Ψυχιατρικής καθώς στην πατρίδα μας συμβαίνουν σημαντικές αλλαγές στη διαχείριση και αντιμετώπιση των ψυχιατρικών παθήσεων, με το κίνημα της «Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης».

Τα μέλη της οικογενείας του, η σύζυγος του παιδίατρος Ελισάβετ, τα παιδιά του Γιάννης και Σωτήρης, καταξιωμένοι επιστήμονες, και τα εγγόνια του, Ελισάβετ-Άννα, Ανδρέας και Άννα-Λουκία οφείλουν να νιώθουν περήφανοι, γιατί ο άνθρωπός τους, όπως όλοι οι πραγματικά μεγάλοι, υπήρξε επιεικής και ανεξίκακος. Ανέγγιχτος από τις μικρότητες επιδιόταν συστηματικά και δημιουργικά στο έργο του. Φιλοσοφικά καταρτισμένος με σημαντική παιδεία, μπορούσε να βλέπει τα ανθρώπινα πράγματα στις ουσιαστικές τους διαστάσεις.

Για εμάς, τα μέλη της Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής του ΑΠΘ, ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ήταν ο δικός μας άνθρωπος που τον ζήσαμε στον χώρο της Κλινικής μας στην πορεία του, από την ηλικία του νέου Επιάτρου, Ειδικού Επιστήμονα-Επιστημονικού Συμβούλου της Κλινικής, του μετέπειτα Υφηγητή, Καθηγητού και Διευθυντού της Κλινικής μας.

Η ήρεμη, σιωπηλή αλλά στιβαρή παρουσία του, ο λακωνικός αλλά μεστός και σοφός του λόγος, οι αυστηρές αλλά δίκαιες αποφάσεις του χαρακτηρίζουν τον ίδιο. Ήταν σεμνός, χαλκέντερος, επίμονος και αποτελεσματικός. Προσέφερε επιστημονική γνώση και σμίλευε χαρακτήρες υπομονετικά, αθόρυβα και ταπεινά. Η εργατικότητά του και η αφοσίωση στην επίτευξη του σκοπού ήταν υποδειγματική.

Πίσω από την αυστηρή αυτή «δωρική» παρουσία κρυβόταν μια καρδιά με απέραντη αγάπη και καλοσύνη για τον ασθενή, τον συνεργάτη, τον συνάδελφο.

Για όλους τους νεότερους συνεργάτες του αποτελούσε πηγή δύναμης και παράδειγμα προς μίμηση.

Θα τον θυμόμαστε πάντοτε, με σεβασμό και αγάπη.

Γιάννης Γκιουζέπας
Γρηγόρης Λαυρεντιάδης
Γιώργος Γαρούφαλλος